



HRVATSKI SABOR

Odbor za zaštitu okoliša i prirode

KLASA: 022-03/21-01/18

URBROJ: 6521-29-21-

Zagreb, 4. ožujka 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Izvješće s rasprave o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz, prvo čitanje, P.Z.E. br. 118

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora raspravio je, na 11. sjednici održanoj 4. ožujka 2021. godine, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 18. veljače 2021. godine.

Odbor za zaštitu okoliša i prirode, na temelju članka 179. Poslovnika Hrvatskoga sabora, raspravio je predloženi Zakon kao zainteresirano radno tijelo.

U uvodnom obrazloženju predstavnik predlagatelja istaknuo je da se predloženim izmjenama zakonodavni okvir Republike Hrvatske usklađuje s Direktivom (EU) 2018/2001 kojom se uspostavlja zajednički pravni okvir za promicanje korištenja obnovljive energije u prijevozu. Radi uključivanja uporabe obnovljive energije u sektor prometa svaka država članica određuje obvezu za opskrbljivače gorivom u skladu s okvirnom putanjom koju treba postaviti sama država članica, a koju je potrebno uskladiti s propisanom metodologijom. Pri tome metodologija se odnosi na kvalitetu i količine stavljanja pojedinih vrsta biogoriva i načina njihove proizvodnje, obveze smanjenja emisija stakleničkih plinova u cijelom ciklusu od proizvodnje i prerade pojedinih sirovina do krajnje primjene. Također se propisuju kriteriji i načini bilanciranja i dokazivanja ostalih oblika obnovljivih izvora odnosno energije u prometu poput vodika i električne energije. Okvirna putanja za Republiku Hrvatsku definirana je Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom. Definiran je cilj od 14% udjela obnovljive energije u konačnoj potrošnji energije u sektoru prometa do 2030. godine. Predstavnik predlagatelja izrazio je uvjerenje da će aktivnostima koje RH planira poduzeti u narednom razdoblju ostvariti planirani cilj udjela od 14%. Između ostalog istaknuta je uloga razvoja željeznice, kombiniranog prijevoza, ulaganja u luke u punionice i vodične stanice u lukama, poticanja uporabe električne energije sa zelenim podrijetlom i slično. Posebice je istaknuto da je planirano u idućem razdoblju kroz Nacionalni plan oporavka i otpornosti, sredstva Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te redovna europska sredstva stimulirati izgradnju punionica i kompletne infrastrukture.

Nakon uvodnog obrazloženja u raspravi na Odboru dana uočeno je kako su učinjeni pomaci što se tiče ulaganja u infrastrukturu za ove namjene te je predloženo da se na tragu prakse drugih država članica EU omogućí zainteresiranima da tijekom cijele godine temeljem sklopljenog kupoprodajnog ugovora ostvaruju subvencije. Navedeno bi zahtijevalo korekciju natječaja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost kojima se subvencionira nabavka vozila na hibridni pogon ili električna vozila.

Predstavnik predlagatelja istaknuo je da se tome teži, ali da su u ovom trenutku limitirajući faktor raspoloživa financijska sredstva. Pozitivnim je ocijenio što ovaj program sufinanciranja sada ima kontinuitet na godišnjoj razini čime se omogućuje nabavka navedenih vozila za potrebe gospodarstva i građana. Interes je da se minimalno 50 milijuna kuna planira Nacionalnim planom oporavka i otpornosti za poticanje punionica čime bi naglasak prvotno bio na uspostavi punionica, više no nabavci vozila na hibridni pogon i električnih vozila. Navedeno proizlazi iz činjenice da je Republika Hrvatska turistička zemlja te je stoga potrebno osigurati punionice za

turiste, zatim omogućiti sufinanciranje izgradnje punionica na struju koncesionarima na pumpama te ujedno otvoriti prostor za lokalnu industriju kada je riječ o punionicama.

Vezano uz natječaje koji se realiziraju preko Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost iznesena je primjedba na primjenu načina „najbrži prst“. Ujedno je izraženo stajalište da se ovako koncipiranim natječajima sufinancira privatna kupnja vozila onima koji su više platežne moći. Ocijenjeno je da bi efikasniji način bio da se financijska sredstva prvotno usmjere prvih nekoliko godina u sektor javnog prometa, posebice u urbanim cjelinama. Time bi se omogućilo da se javni prijevoz, uključujući i taxi službe, prebacuje na uporabu električnih vozila. Navedeno bi uključivalo više subjekata sufinanciranja, od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, gradova te onih koji obavljaju djelatnost prijevoza. Ocijenjeno je kako bi navedeno imalo veći kumulativni efekt koji bi mogli lakše pratiti. Stav je da bi se po uspostavi takvog javnog prometa trebalo usmjeriti na poticanje građana na kupnju takvih vozila, s tim da bi u ovom slučaju olakotna okolnost bila već uspostavljena infrastruktura za punionice. Nastavno na ove primjedbe predstavnik predlagatelja upoznao je članove Odbora s aktivnostima koje su se u proteklih godinu dana provodile na razini Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i gradova s ciljem poticanja prelaska javnog prometa na obnovljivu energiju. Ujedno je istaknut stav o potrebi davanja mogućnosti građanima za nabavku hibridnih i električnih vozila te je kao prioritet za idućih godinu dana izdvojena uspostava punionica na glavnim državnim pravicima autocesta i dobrom dijelu državnih cesta.

Postavljeno je pitanje tretmana resursa za proizvodnju bioplina odnosno statusa biotopada i biorazgradivog materijala koji se može koristiti za proizvodnju bioplina i to u cijeloj liniji od prikupljanja tog otpada, odvoza do konačno proizvodnje. Uočeno je kako gradovi (primjerice Grad Zagreb) daju izuzetno visoke iznose konzorcijima koji proizvode bioplin temeljem biootpada da bi uzeli njihov biootpad koji je zapravo resurs za proizvodnju bioplina. Upitnim je istaknuto plaćanje odvoza tog otpada koji je zapravo resurs. Ocjenjujući kako ovdje postoji prostor za racionalizaciju postavljeno je pitanje planira li se navedeno regulirati na državnoj razini kako bi se spriječilo da se ovaj trošak zapravo prebacuje na građane tri puta (kroz odvoz, subvencioniranu cijenu povlaštenim proizvođačima električne energije te zaključno cijenu konačnog proizvoda).

Nakon provedene rasprave Odbor je većinom glasova (7 glasova „za“ i 4 glasa „suzdržan“) odlučio predložiti Hrvatskome saboru donošenje sljedećeg

ZAKLJUČKA

- 1. Prihvaća se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o biogorivima za prijevoz.**
- 2. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi uputit će se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.**

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio Sandru Benčić, predsjednicu Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Sandra Benčić

